

MÄÄRUS

Pärnu-Jaagupi

27. mai 2009 nr 15

Kalmistu kasutamise eeskiri

Määrus kehtestatakse „Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse” § 6 lõike 3 punkti 2 alusel ning arvestades „Muinsuskaitse seaduse“ ja „Looduskaitse seaduse“ sätteid.

§ 1. Üldsätted

- (1) Käesolev eeskiri sätestab Halinga valla omandis oleva kalmistu haldamise ja kasutamise korra.
- (2) Käesolevas eeskirjas mõistetakse kalmistu all üldkasutatavat territooriumi, mis on ette nähtud surnute matmiseks.
- (3) Kalmistu eeskiri on kohustuslik kõigile kalmistu kasutajatele ja seal viibijatele.
- (4) Kalmistul korraldab töid kalmistuvaht, kelle õigused ja kohustused määrab Halinga Vallavalitsus (edaspidi *valitsus* vastavas käändes) kindlaks töölepinguga.
- (5) Käesolevas määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:
 - 1) kalmistuvaht – isik, kes tegeleb hauaplatside eraldamise, kalmistu eeskirja täitmise kontrolli ja kalmistu korrashoiuga;
 - 2) hauaplats – maa-ala ühe surnukeha matmiseks;
 - 3) perekonnaplats – ühele kasutajale eraldatud mitu hauaplatsi;
 - 4) hauaplats urnimatuseks – maa-ala tuhatatud surnukeha matmiseks urnis;
 - 5) matmisraamat – matmise registreerimise raamat;
 - 6) hauaregister – hauaplatside ja nende valdajate andmekogu.
- (6) Kalmistu kohta peab kalmistuvaht matmisraamatut ja kalmistuplaani ning esitab iga kuu lõpus valitsusele andmed hauaregistrisse kandmiseks.
- (7) Kalmistu kohta peetav dokumentatsioon kuulub säilitamisele valitsuse arhiivis.
- (8) Kalmistul peab olema:
 - 1) infostend, kuhu on paigutatud kalmistuplaan, kalmistu kasutamise eeskiri ja muu vajalik info;
 - 2) matmiseks ja kalmude korrastamiseks vajalikud tööriistad;
 - 3) tähistatud prügikonteinerid ladestamisele kuuluvate jäätmete (küünla topsid, lillepotid, määrdunud pakendid) ja mittepuitunud biolagunevate haljastusjäätmete kogumiseks;
 - 4) tähistatud koht puitunud biolagunevate haljastusjäätmete (oksad, tüved, kännud) kogumiseks.
- (9) Haudade avamine ja ümbermatmine võib toimuda Eesti Vabariigi seadusandluses ettenähtud juhtudel ja korras, kooskõlastatud tervisekaitsetalitusega.

(10) Jaagupi-Uduvere kalmistu on tunnistatud ajaloomälestiseks kultuuriministri käskkirjaga 04.09.2008 nr 368 ja on kinnismälestisena võetud muinsuskaitse alla.

§ 2. Hauaplatside eraldamise tingimused ja kord

(1) Kalmistuvaht annab hauaplatsi taotlejale maetava surmatunnistuse alusel matmisloa. Matmisloata on hauakaevamine ja matmine keelatud.

(2) Kalmistuvaht peab hauaplatsi taotlejale kätte näitama hauaplatsi asukohta, märkima kohapeal maha hauaplatsi mõõdud ja informeerima hauaplatsi taotlejat või tema esindajat õigustest ja kohustustest.

(3) Igale hauaplatsile eraldatakse üldjuhul maa-ala suurusega 1,2x2,5m ühe surnukeha matmiseks.

(4) Hauaplats urnimatuseks eraldatakse üldjuhul selleks ette nähtud kalmistu osas. Urnimatuseks eraldatav maa-ala on 1 m² ühe tuhandatud surnukeha matmiseks urnis.

(5) Hauaplatse eraldades tuleb järgida üldjuhul põlist matmistava, mille kohaselt kirst asetatakse hauda ida-lääne suunas (maetava pea läänes) ja hauatähis asub haua peatsis.

§ 3. Matmine

(1) Loa matmiseks annab kalmistuvaht maetava isiku surmatunnistuse alusel.

(2) Kalmistuvaht registreerib matmise matmisraamatus, kus näidatakse ära surnu ees- ja perekonnanimi, sünniaeg, viimane elukoht, surmaaeg, matmise aeg ning surmatunnistuse number, väljaandmise aeg ja väljaandja, samuti andmed matuse korraldaja ja hauaplatsi asukohta kohta.

(3) Üldjuhul peab eelseisvast matmisest kalmistuvahile olema etteteatatud mitte vähem kui kaks ööpäeva. Riiklikel pühadel matmisi üldjuhul ei toimu. Matmine on lubatud valgel ajal üldjuhul kell 10.00-16.00.

(4) Matta võib kirstuga või tuhandatult urniga. Kirstuga matmisel peab hauasügavus olema esmamatmisel 2,0 m, urniga matmisel 0,8 m. Pealematmise korral peab kirstuhaua sügavus olema vähemalt 1,7 m.

(5) Kalmistuvahil on õigus keelduda käesoleva eeskirja § 3 punktis 1 nimetatud matmisloa andmisest, kui matmine on vastuolus keskkonna, tervisekaitse või käesoleva eeskirja nõuetega.

(6) Pealematmine võib toimuda mitte vähem kui kolmekümne viie aasta möödumisel eelmisest matusest. Pealematmisel peavad varasema matuse säilmed jääma puutumata. Kui haua kaevamisel tuleb viimasest välja eelmise matuse säilmed, maetakse need tagasi samasse hauapõhja kaevatud süvendisse.

(7) Matmist takistavate hauatähiste ja muude rajatiste ajutine kõrvaldamine ja taaspäigaldamine ning hauaplatsi korrastamine toimub matja kulul. Pärast matust korrastab matuse korraldaja matuse käigus kõrvalolevatele hauaplatsidele tekitatud kahjustused hiljemalt kolme päeva jooksul. Selle kohustuse mittetäitmisel kõrvaldab kalmistu hooldaja tekitatud kahjustused matuse korraldaja kulul.

(8) Matuse korraldaja korrastab või hüvitab matmise käigus kõrvalolevatele haudadele tekitatud kahjustused kokkuleppel kalmistuvahiga või kahjukannatajaga.

(9) Haua kaevamisel väljakaevatud kivid ja kändud tuleb hauakaevajal toimetada kalmistuvahi poolt näidatud kohta.

§ 4. Hauaplatside kujundamine ja rajamine

(1) Hauaplats on kalmistu osa ja platsi kujundamisel tuleb järgida kalmistu kvartalis väljakujunenud kujunduse põhimõtteid.

(2) Hauatähised, rajatised ja haljastus peavad asuma hauaplatsi piires ega tohi oluliselt häirida kõrvalasuvate hauaplatside kasutamist ja korrastamist.

(3) Hauatähiste või hauarajatiste rajamine, teisaldamine või eemaldamine tuleb eelnevalt kalmistuvahiga kooskõlastada.

(4) Hauaplats või perekonnaplats tähistatakse nimelise hauatähisega (rist, hauaplaat, hauakivi, hauasammas).

(5) Hauatähiste lubatud kõrgused on:

- 1) huarist kõrgusega maapinnast kuni 1,2 m;
- 2) hauasammas või -kivi kõrgusega maapinnast kuni 1,2 m.

(6) Huarajatis on:

- 1) hauaplatsi piirdeaed;
- 2) hauaplatsi piirav ääris ehk hauaplatsiääris;
- 3) hauaplatsile rajatud haljastus (puud, põõsad, hekid);
- 4) istepink.

(7) Hauaplatsiääristena soovitatakse kasutada mätsääristust või looduslike ääre kivie. Erandina on lubatud hauaplatsi ääristena kasutada betoonist otsatapiga ääre kivie. Hauaplatsiääristena uute monoliitsete betoonist valatud hauaplatsiääriste rajamine ei ole üldjuhul lubatud. Erandina võib kalmistuvaht lubada monoliitsete betoonist valatud hauaplatsiääriste rajamist kalmistu vanadesse kvartalitesse, kuhu on varemalt rajatud betoonääriseid.

§ 5. Hauaplatside hooldamine

(1) Kalmistuvahil on õigus ja kohustus juhtida omaste tähelepanu kalmistu eeskirjas kehtestatud nõuete täitmiseks.

(2) Hauatähised ja hauarajatised on valdaja omand ja nende hooldamise korraldavad omaksed.

(3) Hauaplatsil oleva haljastuse kõrgust tuleb piirata selliselt, et selle kõrgus oleks järgmine:

- 1) puud kõrgusega kuni 2 m;
- 2) põõsad kõrgusega kuni 1,5 m;
- 3) hekid kõrgusega kuni 1,0 m.

Hauaplatsidel soovitatakse haljastusena kasutada puude ja põõsaste leina- või minivorme.

(4) Kalmistuvaht võib omaste põhjendatud taotluse alusel erandina lubada kõrgema haljastuse või hauatähise rajamist, kui see on sätestatud käesoleva paragrahvi lõikes 3 ja § 4 lõikes 5.

(5) Hauaplatsil tekkivate ehitusjäätmete (pakendid, betoon, metall) äraveo korraldavad omaksed omal kulul.

(6) Kalmistuvahil on õigus eemaldada või määrata eemaldamisele kalmistu ilmet häirivad või ohtlikud puud ja põõsad.

(7) Omasteta surnud maetakse valla kulul ja nende hauaplatside korrasoleku tagab kalmistuvaht.

§ 6. Kalmistu sisekord

(1) Kalmistul ei tohi:

- 1) rikkuda kalmistu rahu;
- 2) risustada ja rikkuda matmisplatse ja üldkasutatavat territooriumi;
- 3) jalutada kodu- ja lemmikloomi;
- 4) omavoliliselt maha võtta kasvavaid puid ja põõsaid;
- 5) sõita kalmistul mistahes mootorsõidukiga ilma kalmistuvahi loata;
- 6) teha lõket ega prahi põletamiseks tuld ilma kalmistuvahi loata;
- 7) omavoliliselt laiendada hauaplatse;
- 8) matta kodu-ja lemmikloomi.

(2) Kalmistu vanades kvartalites, mis on vanemad kui 50 aastat, tuleb hauaplatside hooldamisel juhinduda Muinsuskaitseameti peadirektori 17.02.1998 käskkirjaga nr 4A kinnitatud «Ajalooliste kalmistute hooldamise ja korrastamise meetoodilise juhendiga» kehtestatud nõuetest.

(3) Muinsuskaitse nõuetest tulenevalt peab kalmistu miljööolise väärtuse säilitamiseks:

- 1) mahajäetud hauaplatsidel vanemad, kui viiekümne aastased hauatähised ja piirded jätma need algsetele kohtadele;
- 2) jalalt murdunud ning katkised ristid ja tähised (ka tükid), mida ei ole võimalik kohapeal eksponeerida, tuleb viia kalmistuvahi poolt määratud kohta;
- 3) sepis- ja malmpiirete ning kunstimälestisena kaitse alla võetud hauaristide remonttööd tuleb enne töödega alustamist kooskõlastada muinsuskaitseinspektoriga.

§ 7. Kalmistu eeskirja rikkumine, menetlemine, järelevalve

(1) Kalmistu eeskirja nõuete rikkumise eest karistatakse «Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse» § 66² alusel.

(2) Toimepandud väärteo kohtuvälised menetlejad on «Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse» § 66⁴ lõikes 2 nimetatud isikud.

(3) Järelevalvet kalmistu eeskirja täitmise üle teostavad Keskkonnainspeksioon ja vallavalitsus vastavalt oma pädevusele.

§ 8. Rakendussäte

Määrus jõustub 05. juunil 2009.

Raul Peetson
Volikogu esimees